

THÔNG CÁO BÁO CHÍ
**Về điều hành chính sách tiền tệ và hoạt động ngân hàng 6 tháng đầu năm,
giải pháp trong 6 tháng cuối năm 2013**

1. Đánh giá việc điều hành chính sách tiền tệ tiền tệ và hoạt động ngân hàng trong 6 tháng đầu năm 2013

Ngay sau khi Chính phủ ban hành Nghị quyết số 01/NQ-CP và Nghị quyết số 02/NQ-CP ngày 07/01/2013, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã ban hành Chỉ thị số 01/CT-NHNN ngày 31/01/2013 về tổ chức thực hiện chính sách tiền tệ và đảm bảo hoạt động ngân hàng an toàn, hiệu quả năm 2013, trong đó đề ra chỉ tiêu định hướng tổng phương tiện thanh toán tăng 14-16%, tín dụng tăng khoảng 12%. Trên cơ sở bám sát nhiệm vụ và giải pháp tại Chỉ thị số 01/CT-NHNN, bám sát các diễn biến kinh tế vĩ mô, tiền tệ, toàn hệ thống ngân hàng từ các đơn vị thuộc NHNNTW, đến NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố và các tổ chức tín dụng (TCTD) đã triển khai quyết liệt các giải pháp, đến nay đã đạt được những kết quả sau đây:

1.1. Các công cụ chính sách tiền tệ đã được NHNN điều hành một cách linh hoạt và đồng bộ, chủ động điều hành lượng tiền linh hoạt qua các kênh để kiểm soát lượng tiền cung ứng, đảm bảo ổn định thị trường tiền tệ, ngoại hối đồng thời đảm bảo kiểm soát tiền tệ: Những tháng đầu năm, thực hiện cung ứng tiền qua kênh mua ngoại tệ để tăng dự trữ ngoại hối Nhà nước, nhưng khi tỷ giá biến động đã kịp thời bán can thiệp; điều hành linh hoạt nghiệp vụ thị trường mở với khối lượng và lãi suất hợp lý theo cả hai chiều mua và bán, vừa đảm bảo thanh khoản hệ thống, vừa rút bớt tiền về để can thiệp trung hòa lượng tiền đưa ra mua ngoại tệ. Đến 31/5/2013, tổng phương tiện thanh toán tăng 5,46% so với cuối năm 2012, khá phù hợp với định hướng 14-16% cho cả năm 2013. Huy động vốn tăng 6,59% so với cuối năm 2012; trong đó huy động vốn bằng VND tăng 7,55%, huy động vốn bằng ngoại tệ¹ tăng 0,84%. Huy động vốn VND tăng chủ yếu ở khu vực dân cư (tăng 11,5%), tổ chức kinh tế (tăng 1,23%) cho thấy gửi tiền vào hệ thống ngân hàng vẫn đang là kênh được lựa chọn của người dân. Tiền gửi VND của người dân tăng cao trong điều kiện nền kinh tế còn khó khăn, thu từ hoạt động sản xuất, kinh doanh thấp, phản ánh nguồn tiền này chủ yếu được chuyển đổi từ vàng và ngoại tệ sang VND, đây là kết quả tích cực của các giải pháp chính sách mà NHNN đã điều hành trong thời gian qua, giảm tình trạng vàng hóa và Đô la hóa, tăng niềm tin vào đồng VND.

1.2. Điều hành chính sách lãi suất phù hợp với diễn biến kinh tế vĩ mô, tiền tệ, đặc biệt là diễn biến của lạm phát, theo đó mặt bằng lãi suất huy động và cho vay tiếp tục giảm, đường cong lãi suất huy động đã hình thành: Trong hơn 5 tháng đầu năm, NHNN đã điều chỉnh giảm 2%/năm các mức lãi suất điều hành và lãi suất cho vay ngắn hạn tối đa bằng VND đối với các lĩnh vực ưu tiên và giảm 0,5%/năm lãi suất tiền gửi tối đa bằng VND ở kỳ hạn từ 1 tháng đến dưới 12 tháng. Bên cạnh đó, NHNN tiếp tục tăng cường giám sát chặt chẽ việc tuân thủ các quy định của NHNN về lãi suất huy động của

¹ Huy động vốn và tín dụng bằng ngoại tệ bao gồm cả vàng

các TCTD, kịp thời phát hiện các hành vi vi phạm nhằm thiết lập kỷ cương trên thị trường; kêu gọi các TCTD xem xét điều chỉnh giảm lãi suất các khoản cho vay cũ.

1.3. Điều hành các giải pháp tín dụng linh hoạt theo hướng mở rộng tín dụng đi đôi với an toàn hoạt động của TCTD, phù hợp với mục tiêu điều hành chính sách tiền tệ, đồng thời tiếp tục thực hiện các giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh nhằm hỗ trợ tăng trưởng kinh tế ở mức hợp lý: Trên cơ sở định hướng tín dụng năm 2013 tăng khoảng 12%, NHNN đã thông báo chỉ tiêu tăng trưởng tín dụng năm 2013 cho các nhóm TCTD theo năng lực tài chính, khả năng quản lý rủi ro và yêu cầu các TCTD kiểm soát tốc độ tăng trưởng tín dụng theo mục tiêu đề ra; đồng thời linh hoạt điều chỉnh tăng cho một số TCTD đã có mức tăng trưởng tín dụng cao. Đồng thời, thực hiện nhiều giải pháp: (1) Chỉ đạo các TCTD tiếp tục thực hiện quyết liệt các giải pháp tín dụng, lãi suất đã được triển khai từ năm 2012 như (tiếp tục cho vay ngoại tệ ngắn hạn đối với nhu cầu vốn trong nước phục vụ xuất khẩu, cho vay để nhập khẩu xăng dầu, thực hiện cơ cấu lại thời hạn trả nợ cho khách hàng theo Quyết định số 780/QĐ-NHNN, miễn giảm lãi vốn vay...); (2) Tổ chức các Đoàn công tác của NHNN làm việc với chính quyền và doanh nghiệp các tỉnh, thành phố, phối hợp tổ chức Hội nghị kết nối ngân hàng và doanh nghiệp để triển khai các giải pháp về tiền tệ, tín dụng năm 2013 và xử lý các vướng mắc trong tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng nhằm mở rộng tín dụng có hiệu quả. Phối hợp với các Bộ, ngành và chính quyền địa phương tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư tại khu vực Tây Bắc, Tây Nguyên nhằm thu hút các doanh nghiệp tập trung đầu tư vào những địa bàn còn gặp nhiều khó khăn này; (3) Chỉ đạo và thường xuyên theo dõi các TCTD thực hiện các chương trình tín dụng theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ như chính sách tín dụng phát triển sản xuất chăn nuôi, giết mổ, chế biến thịt lợn, thịt gia cầm, nuôi cá tra, chế biến cá tra xuất khẩu; cho vay thu mua tạm trữ thóc, gạo; cho vay thủy sản và cá tra tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long; chương trình cho vay xây dựng nông thôn mới... Phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thành lập đoàn khảo sát tình hình cho vay đối với lĩnh vực nuôi trồng, chế biến cá tra tại một số địa phương để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đưa ra giải pháp tích cực để tháo gỡ khó khăn cho ngành cá tra.

Tính đến ngày 31/5/2013, tín dụng đối với nền kinh tế tăng 2,98%, cao hơn so với cùng kỳ năm ngoái (5 tháng đầu năm 2012 tăng 0,56%) và cải thiện qua các tháng. Trong đó, tín dụng bằng VND tăng 5,48% trong khi tín dụng bằng ngoại tệ giảm 8,41%, phù hợp với chủ trương chống Đô la hóa và vàng hóa của Chính phủ. Cơ cấu tín dụng tiếp tục chuyển dịch theo chủ trương của Chính phủ, tập trung vào lĩnh vực sản xuất kinh doanh nhất là tín dụng đối với nông nghiệp, nông thôn và xuất khẩu. Ước đến cuối tháng 4/2013, tín dụng đối với lĩnh vực nông nghiệp nông thôn tăng khoảng 4%, tín dụng xuất khẩu tăng 5,74%, đều cao hơn mức tăng trưởng tín dụng chung (2,98%); doanh nghiệp nhỏ và vừa tăng 1%, công nghiệp hỗ trợ tăng 0,02% so với cuối năm 2012. Đến cuối tháng 4/2013, dư nợ cho vay thu mua lúa, gạo đạt 30.660 tỷ đồng, trong đó dư nợ cho vay thu mua lúa, gạo tại các tỉnh, thành phố Đồng bằng sông Cửu Long là 23.254 tỷ đồng, tăng 36,6% so với dư nợ tại thời điểm 31/12/2012; dư nợ cho vay hỗ trợ lãi suất của 04 NHTM nhà nước theo chính sách giảm tổn thất tăng 15% so với cuối năm 2012; lãi suất của các khoản vay cũ và các khoản vay mới đối với các hộ gia đình, trang trại, HTX, doanh nghiệp phát triển sản xuất chăn nuôi, chế biến thịt lợn, gia cầm, nuôi cá tra, chế biến cá tra xuất khẩu được giảm xuống tối đa là 10%/năm. Tính đến cuối tháng 4, doanh số cho vay cá tra, tôm, chăn nuôi, chế biến thịt lợn, gia cầm theo công văn số 1149/TTg-KTN ngày 8/8/2012 đạt 63.193 tỷ đồng, dư nợ đạt 50.110 tỷ đồng.

1.4. Thanh khoản VND của hệ thống các TCTD cải thiện, đảm bảo khả năng thanh toán và chi trả của hệ thống, trong điều kiện huy động vốn tăng cao, tín dụng khó mở rộng, hệ thống các TCTD đã tăng cường mua trái phiếu Chính phủ để đưa tiền ra nền kinh tế qua kênh ngân sách, đồng thời tăng dự trữ thanh khoản.

1.5. Thị trường ngoại hối và tỷ giá ổn định nhờ các giải pháp điều hành nhất quán, kết hợp đồng bộ giữa chính sách tỷ giá, lãi suất, nâng cao lòng tin vào đồng Việt Nam, giảm tình trạng đô la hóa trong nền kinh tế: Ngay từ đầu năm, Thống đốc NHNN đã đề ra mục tiêu ổn định tỷ giá trong biên độ tăng không quá 2-3% trong năm 2013 nhằm kiểm soát kỳ vọng về sự mất giá của đồng Việt Nam, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp chủ động trong việc lập và thực hiện kế hoạch kinh doanh. Trên cơ sở theo dõi sát diễn biến cung-cầu ngoại tệ, NHNN điều hành tỷ giá bình quân liên ngân hàng và tỷ giá mua ngoại tệ của NHNN theo hướng ổn định, kiểm soát chặt chẽ thị trường ngoại hối để can thiệp khi cần thiết, góp phần ổn định tỷ giá và thị trường ngoại hối, tăng dự trữ ngoại hối Nhà nước và nâng cao lòng tin vào đồng Việt Nam. Trong 6 tháng đầu năm, tỷ giá và thị trường ngoại hối về cơ bản ổn định, thanh khoản ngoại tệ của hệ thống cải thiện; thời điểm sau Tết âm lịch, tỷ giá biến động nhưng chủ yếu do yếu tố tâm lý và đã ổn định trở lại sau các tuyên bố chính sách của NHNN. Từ tháng 4 đến nay, tỷ giá có xu hướng tăng trở lại, một mặt do yếu tố tâm lý, mặt khác do áp lực cầu ngoại tệ đã xuất hiện khi nhập siêu tăng trở lại, NHNN đã kịp thời can thiệp với khối lượng hợp lý. Tính đến ngày 12/6/2013, tỷ giá bình quân liên ngân hàng giữa VND và USD ổn định ở mức 20.828 VND/USD, tỷ giá mua trung bình của các NHTM tăng khoảng 0,9% so với đầu năm. Tình trạng Đô la hóa tiếp tục giảm (đến cuối tháng 5, tỷ lệ tiền gửi ngoại tệ/tổng phương tiện thanh toán khoảng 11,82%, giảm so với mức 12,36% vào cuối năm 2012 và 15,84% vào thời điểm cuối năm 2011).

1.6. NHNN đã ban hành Thông tư số 11/2013/TT-NHNN ngày 15/5/2013 quy định về cho vay hỗ trợ nhà ở, Bộ Xây dựng đã ban hành Thông tư số 07/2013/TT-BXD ngày 15/5/2013 hướng dẫn việc xác định các đối tượng được vay vốn hỗ trợ nhà ở theo Nghị quyết số 02/NQ-CP của Chính phủ. Sau khi 02 văn bản trên được ban hành, các bộ, ngành, chính quyền địa phương và các NHTM Nhà nước đang tích cực triển khai hoạt động cho vay hỗ trợ nhà ở. Để triển khai thực hiện Thông tư số 11/2013/TT-NHNN, NHNN đã ký Hợp đồng nguyên tắc về tái cấp vốn hỗ trợ nguồn vốn cho vay nhà ở với 5 NHTM Nhà nước, đảm bảo hỗ trợ nguồn vốn kịp thời cho các ngân hàng ngay sau khi các ngân hàng thực hiện giải ngân cho vay đối với các khách hàng. Trên cơ sở hai Thông tư này, các NHTM Nhà nước đã tổ chức họp báo để công bố về chương trình cho vay hỗ trợ nhà ở, tổ chức hội nghị tập huấn và ban hành văn bản hướng dẫn triển khai cho vay hỗ trợ nhà ở trong toàn hệ thống. Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn đã ký hợp đồng nguyên tắc cho vay hỗ trợ nhà ở xã hội đối với 13 dự án của 10 doanh nghiệp, trong đó có 6 dự án đã được Bộ Xây dựng đề xuất danh mục dự án nhà ở xã hội được vay vốn, các dự án khác đang trong giai đoạn hoàn thiện thủ tục. Các địa phương, đặc biệt là 2 thành phố Hà Nội và Hồ Chí Minh cũng đang tích cực triển khai phê duyệt các dự án nhà ở xã hội, nhà ở chuyển đổi công năng sang nhà ở xã hội, tổ chức khởi công các dự án nhà ở xã hội để tạo điều kiện cho các doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn hỗ trợ này.

2. Các giải pháp điều hành chính sách tiền tệ trong những tháng cuối năm 2013

Để đảm bảo hoàn thành mục tiêu đã đề ra cho năm 2013, thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, trong 6 tháng cuối năm 2013, ngành Ngân hàng tiếp tục thực hiện quyết liệt

các giải pháp tại Nghị quyết 01/NQ-CP, Nghị quyết 02/NQ-CP của Chính phủ, trong đó, tập trung triển khai có hiệu quả các nhiệm vụ trọng tâm sau:

- *Bám sát diễn biến kinh tế vĩ mô, tiền tệ để chủ động điều hành các công cụ chính sách tiền tệ nhằm ổn định thị trường tiền tệ, điều tiết tiền tệ hợp lý để đảm bảo thanh khoản, sẵn sàng nguồn vốn để mở rộng tín dụng ra nền kinh tế thông qua:* (1) Điều hành linh hoạt nghiệp vụ thị trường mở phù hợp với tình hình vốn khả dụng của các TCTD, lãi suất thị trường liên ngân hàng; (2) Thực hiện cho vay tái cấp vốn với khối lượng và thời hạn hợp lý đối với các TCTD để cho vay mua nhà ở theo Nghị quyết 02 của Chính phủ, hỗ trợ việc giải quyết nợ xấu, hỗ trợ phát triển kinh tế theo các lĩnh vực ưu tiên của Chính phủ; Theo dõi sát diễn biến thị trường, trạng thái ngoại hối của các TCTD để can thiệp trên thị trường ngoại hối với liều lượng hợp lý, đồng thời điều chỉnh linh hoạt các kênh cung ứng tiền để kiểm soát tiền tệ theo mục tiêu kiểm soát lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế.

- *Về điều hành lãi suất và tỷ giá:* (1) Điều hành các mức lãi suất phù hợp với diễn biến kinh tế vĩ mô, điều kiện của thị trường tiền tệ, đặc biệt là diễn biến lạm phát; các TCTD tăng cường tiết kiệm chi phí, huy động vốn với lãi suất hợp lý để tiếp tục giảm lãi suất cho vay, kể cả các khoản cho vay cũ; tiếp tục thực hiện miễn, giảm lãi vốn vay phù hợp với điều kiện tài chính của TCTD; (2) Theo dõi sát diễn biến tỷ giá, thị trường tiền tệ, ngoại hối, thường xuyên rà soát số liệu dự báo cán cân thanh toán quốc tế để có cơ sở đánh giá cung cầu ngoại tệ, theo đó điều hành tỷ giá phù hợp; (3) Phối hợp chặt chẽ giữa điều hành tỷ giá và lãi suất theo hướng khuyến khích nắm giữ VND, hạn chế sự dịch chuyển sang USD.

- *Tăng trưởng tín dụng phấn đấu đạt tốc độ 12%, toàn hệ thống thực hiện quyết liệt các giải pháp tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, hỗ trợ thị trường, giải quyết nợ xấu theo chủ trương của Chính phủ tại Nghị quyết số 02/NQ-CP:* (1) Tiếp tục thực hiện các giải pháp tín dụng, lãi suất đã triển khai trong năm 2012 để tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, hỗ trợ thị trường; (2) Phối hợp chặt chẽ với các bộ, ngành có liên quan và chính quyền địa phương đánh giá tình hình sản xuất kinh doanh, đặc biệt là khả năng tiêu thụ sản phẩm, tình hình sản phẩm tồn kho cũng như các khó khăn vướng mắc trong tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng, trên cơ sở đó triển khai các giải pháp về tín dụng, lãi suất phù hợp nhằm tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp; (3) Tập trung vào việc chỉ đạo và theo dõi việc triển khai cơ chế cho vay nhà ở (theo thông tư số 11/2013/TT-NHNN ngày 15/5/2013) để hỗ trợ vốn kịp thời cho các NHTMNN, đảm bảo chính sách được triển khai nhanh chóng trên thực tế; (4) Tiếp tục chỉ đạo, hướng dẫn các TCTD triển khai các chương trình, chính sách tín dụng theo chỉ đạo của Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ; Khẩn trương thực hiện các bước và thủ tục cần thiết để sớm đưa Công ty quản lý tài sản (VAMC) đi vào hoạt động nhằm thúc đẩy nhanh việc xử lý nợ xấu, khơi thông dòng vốn tín dụng trong nền kinh tế.

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM

